

Intern toezichtkader SAB Montessorionderwijs Haaksbergen

Stichting Montessorischool Haaksbergen

Versie 2, januari 2021

Vastgesteld door bestuur op 12-01-2021

Inleiding

Het toezichthoudend bestuur houdt op grond van de bepalingen in de WPO/WEC, de statuten en het bestuursreglement toezicht op de gang van zaken binnen de stichting en haar organisatie. De uitvoerend bestuurder (lees directeur-bestuurder) is belast met het besturen van de stichting en heeft al die taken en bevoegdheden die niet bij of krachtens de wet of de statuten aan anderen zijn toegekend.

Het toezichthoudend bestuur:

- richt zich naar het belang van de stichting, de door de stichting in stand gehouden school en de gemeenschap waarbinnen deze school functioneert;
- let daarbij in het bijzonder op de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de algemeen, bijzondere, montessori identiteit, zoals bedoeld in de Wet op het primair onderwijs (WPO), de Wet op de expertisecentra (WEC) en criteria van de Nederlandse Montessori Vereniging (NMV).
- respecteert de taken en bevoegdheden van de uitvoerend bestuurder als bestuurder van de stichting;
- wordt door de uitvoerend bestuurder tijdig, volledig en naar waarheid geïnformeerd over relevante ontwikkelingen binnen de stichting en over eventuele media uitingen van en over de stichting (het zogenaamde “no surprise beginsel”);
- voert vanuit een open, kritische en constructieve houding overleg met de uitvoerend bestuurder, staat de uitvoerend bestuurder als adviseur ter zijde en zal de uitvoerend bestuurder als intern toezichthouder positief-kritisch volgen en stimuleren.
- draagt zorg voor goed werkgeverschap richting de uitvoerend bestuurder, zoals bedoeld in artikel 7:611 van het Burgerlijk Wetboek.

In dit toezichtkader wil het toezichthoudend bestuur meer vorm en inhoud geven aan haar rol en aangeven welke eisen gesteld worden aan de handelingen van de uitvoerend bestuurder zonder in diens bevoegdheid te treden. De samenstelling van het toezichthoudend bestuur is zodanig dat deze over voldoende brede expertise beschikt om het toezicht uit te oefenen.

Dit document wordt geëvalueerd: januari 2022

1. Wat houdt het (intern) toezicht in?

Het toezicht van het toezichthoudend bestuur op de uitvoerend bestuurder bestaat uit:

1. Goed werkgeverschap, waaronder het periodiek evalueren en beoordelen van het functioneren van de uitvoerend bestuurder, het stimuleren van de duurzame inzetbaarheid, het betalen van een passend salaris, het ondersteunen van de werk-privébalans, het bieden van scholingsmogelijkheden en het bieden van een veilige werkomgeving.
2. Het ten minste één maal per jaar evalueren – buiten aanwezigheid van de uitvoerend bestuurder – van het functioneren van de uitvoerend bestuurder, alsmede de relatie tussen het toezichthoudend bestuur en de uitvoerend bestuurder. Het toezichthoudend bestuur bespreekt het resultaat van de evaluatie met de uitvoerend bestuurder.
3. Toezichthouden op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door de uitvoerend bestuurder en het gevraagd en ongevraagd met raad terzijde staan van de uitvoerend bestuurder. Het toezichthoudend bestuur, alsmede ieder lid van het toezichthoudend bestuur afzonderlijk, kan fungeren als klankbord voor de uitvoerend bestuurder door mee te denken en zijn kennis en expertise daartoe ter beschikking te stellen.
4. De voorzitter van het toezichthoudend bestuur treedt op als aanspreekpunt voor de uitvoerend bestuurder.
5. De voorzitter van het toezichthoudend bestuur en de uitvoerend bestuurder overleggen periodiek met elkaar. Zie jaarplan voor data.
6. Het toezien op de naleving door de uitvoerend bestuurder van de Code Goed Bestuur, op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de stichting verkregen op grond van de wet en voorts op de naleving van de wettelijke verplichtingen.
7. Verlenen van ‘voorafgaande goedkeuring’ aan de uitvoerend bestuurder ten aanzien van besluiten betreffende:
 - a. het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, alsmede tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de organisatie zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt;
 - b. de vaststelling van de begroting en de meerjarenbegroting;
 - c. de vaststelling van de staat van baten en lasten;
 - d. de vaststelling van het strategisch beleidsplan en bijbehorende jaarplan(nen);
 - e. het aangaan van financiële verplichtingen en/of samenwerkingsovereenkomsten welke niet binnen de begroting zijn opgenomen en waarvan het belang meer bedraagt dan een door het toezichthoudend bestuur vastgesteld en aan de uitvoerend bestuurder meegedeeld bedrag;
 - f. een aanvraag tot faillissement of van surseance van betaling;
 - g. het doen van een voorstel aan de gemeenteraad tot opheffing of afsplitsing van (een deel van) door de organisatie in stand gehouden school;
 - h. het wijzigen van de statuten van de stichting, inclusief het treasury statuut;
 - i. het ontbinden van de stichting;
 - j. een besluit tot een juridische fusie en juridische splitsing van de stichting.
8. Het aanwijzen van een accountant als bedoeld in artikel 2: 393 lid 1 van het BW.
9. Het inwinnen en beoordelen van informatie.

10. Het toezichthoudend bestuur bespreekt ten minste éénmaal per jaar met uitvoerend bestuur:
 - a. de invulling van de maatschappelijke positie en functie van de organisatie;
 - b. de strategie van de organisatie;
 - c. mogelijke risico's die de school loopt;
 - d. de risicobeheersing en controlesystemen binnen de organisatie.
11. Het toezichthoudend bestuur bespreekt periodiek met uitvoerend bestuur - in het kader van zijn taak en bevoegdheid tot het goedkeuren van besluiten en uitoefenen van toezicht - de hoofdlijnen van beleid, zoals bedoeld in artikel 5, vijfde lid sub e van het bestuursreglement te weten: 'de voornemens op hoofdlijnen met betrekking tot kwaliteit van onderwijs, onderwijsvisie en identiteit, personeel en financiën'.
12. Het toezichthoudend bestuur legt jaarlijks in een schriftelijk verslag verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden van het toezichthoudend bestuur, zoals genoemd in de statuten en het bestuursreglement, artikel 4, derde lid sub e; dit verslag maakt deel uit van het jaarverslag van de stichting.
13. Het toezichthoudend bestuur houdt zijn kwaliteit en deskundigheid op peil door middel van deskundigheidsbevordering en vermeldt de activiteiten op dit terrein in het (onder punt 12) vermelde verslag.

2. Werkwijze Raad van toezicht/intern toezichtkader

Het Toezichthoudend bestuur wordt vooraf betrokken bij majeure (beleids)ontwikkelingen en verzamelt die informatie die noodzakelijk wordt geacht ter beoordeling of het handelen van de uitvoerend bestuurder voldoet aan de daaraan vooraf gestelde eisen, vormt zich daarover een oordeel en intervenueert eventueel naar aanleiding daarvan.

Het is daarom belangrijk de eisen die aan het handelen van de uitvoerend bestuurder worden gesteld, vooraf vast te leggen in een toezichtkader, geformuleerd in onderstaande aandachtspunten.

1. Algemeen, bijzondere, montessori identiteit

- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat voldoende inhoud wordt gegeven aan de wettelijke eisen m.b.t. de algemeen, bijzondere, montessori identiteit van de organisatie.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat voldoende inhoud wordt gegeven aan het profiel (corporate identity) van de organisatie zoals beschreven in de visie/missie.

2. Betrokkenheid omgeving

- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat de organisatie de interne omgeving (leerlingen, ouders, personeel) actief betreft bij de besluitvorming over doelstellingen en werkomstandigheden en dat het beleid tot stand komt in een open dialoog met de medezeggenschapsraad.
- Het toezichthoudend bestuur heeft periodiek contact met de interne omgeving (bijv. door het bijwonen van bijeenkomsten) om informatie te verkrijgen over sfeer, eventuele tegenstellingen, draagvlak beleid, enz.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat de organisatie voldoende afstemt met de externe omgeving (relevante partners in de stad en wijk, gemeente) en dat het beleid van de organisatie voldoende bijdraagt aan het draagvlak van de organisatie in de stad en de regio.
- Het toezichthoudend bestuur zorgt er voor dat zijn externe vertegenwoordiging naar wens verloopt.

3. Strategie

- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat er een helder en gefundeerd strategisch beleidsplan is en dat de strategie, indien nodig, aangepast wordt aan actuele ontwikkelingen.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat het beleid van de organisatie en de voorstellen van de uitvoerend bestuurder, voldoende gericht zijn op het realiseren van de ontwikkelde strategie.

4. Uitvoering

- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat (beleids)voorstellen getoetst worden op uitvoerbaarheid.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat (beleids)voorstellen voldoende steun en draagvlak hebben van de medewerkers die ze moeten uitvoeren.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat in de voorstellen is voorzien in een evaluatie van beleid en dat een dergelijke evaluatie ook wordt uitgevoerd.

- Het toezichthoudend bestuur toetst bovenstaande o.a. aan de hand van de uitkomsten van de periodieke tevredenheidmetingen, de belasting (werkverdelingsplan en cijfers m.b.t. ziekteverzuim), de sfeer in de organisatie en de na- en bijscholingsmogelijkheden van medewerkers.

5. Werkgeverschap

- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat er een profielschets en een regeling werving en selectie voor de uitvoerend bestuurder is.
- Het toezichthoudend zorgt voor goed werkgeverschap, waaronder het periodiek evalueren en beoordelen van het functioneren van het uitvoerend bestuur, het stimuleren van de duurzame inzetbaarheid, het betalen van een passend salaris, het ondersteunen van de werk-privébalans, het bieden van scholingsmogelijkheden en het bieden van een veilige werkomgeving.
- Het functioneren van de uitvoerend bestuurder wordt jaarlijks door het toezichthoudend bestuur besproken en daartoe is een remuneratiecommissie (bestaande uit twee leden van het toezichthoudend bestuur, waaronder de voorzitter) ingesteld t.b.v. de (voorbereiding van) de beoordeling van de uitvoerend bestuurder, inclusief beloningsaangelegenheden.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat jaarlijks verantwoording wordt afgelegd (in de jaarrekening) over de bezoldiging en de arbeidsvoorwaarden van de uitvoerend bestuurder.
- Het toezichthoudend bestuur vormt een klankbord voor de uitvoerend bestuurder en staat de uitvoerend bestuurder bij in de beleidsvoering en het opstellen c.q. bewaken van de visie en strategie.

6. Onderwijskwaliteit

- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat hij periodiek wordt geïnformeerd over actuele beleidsontwikkelingen (onderwijsinhoud, personeel en facilitair) in het onderwijs en de (mogelijke) gevolgen daarvan voor de organisatie, waarbij gestreefd wordt naar de best denkbare kwaliteit.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat hij tijdig informatie over de onderwijskwaliteit (inclusief inspectie-oordeel en visitatierapport) ontvangt en de acties die de uitvoerend bestuurder daarop heeft ondernomen.

7. Financiën en risicomanagement

- Het toezichthoudend bestuur stelt een portefeuillehouder financiën aan, die gevraagd en ongevraagd kan adviseren over de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beheer van de organisatie.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat de financiële middelen van de organisatie zo worden ingezet dat deze bijdragen aan de realisering van de (strategische) doelstellingen.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat de financiële gevolgen van beleidsvoorstellen gedekt zijn binnen de goedgekeurde (meerjaren)begroting.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat de financiële informatieverschaffing van de uitvoerend bestuurder voldoende is en deze, indien nodig, is voorzien van een positief advies van de door het toezichthoudend bestuur ingestelde portefeuillehouder financiën.
- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat hij tijdig op de hoogte wordt gebracht van (financiële) onregelmatigheden.

- Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat de interne risicobeheersing- en controlesystemen naar behoren functioneren.
 - Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat, indien van toepassing, het beleggingsbeleid van de organisatie, vastgelegd in het Treasurystatuut 2020 van SAB Montessorionderwijs Haaksbergen, zodanig is, dat geen beleggingen worden gedaan die (potentieel) strijdig zijn met het doel van organisatie en het beleid is gericht op voldoende spreiding van risico's.
 - Het toezichthoudend bestuur levert tijdig het verslag (Hoofdstuk 1, punt 12) aan voor het jaarverslag en ontvangt het definitieve jaarverslag (bestuursverslag en jaarrekening), inclusief managementletter en eventuele aanbevelingen van de accountant zodra in bezit van de uitvoerend bestuurder.
 - Het toezichthoudend bestuur voert periodiek, maar ten minste één keer per jaar, overleg met de externe accountant.
 - Het toezichthoudend bestuur ziet er op toe dat de aanbevelingen van de accountant voldoende worden nageleefd en opgevolgd.
-